

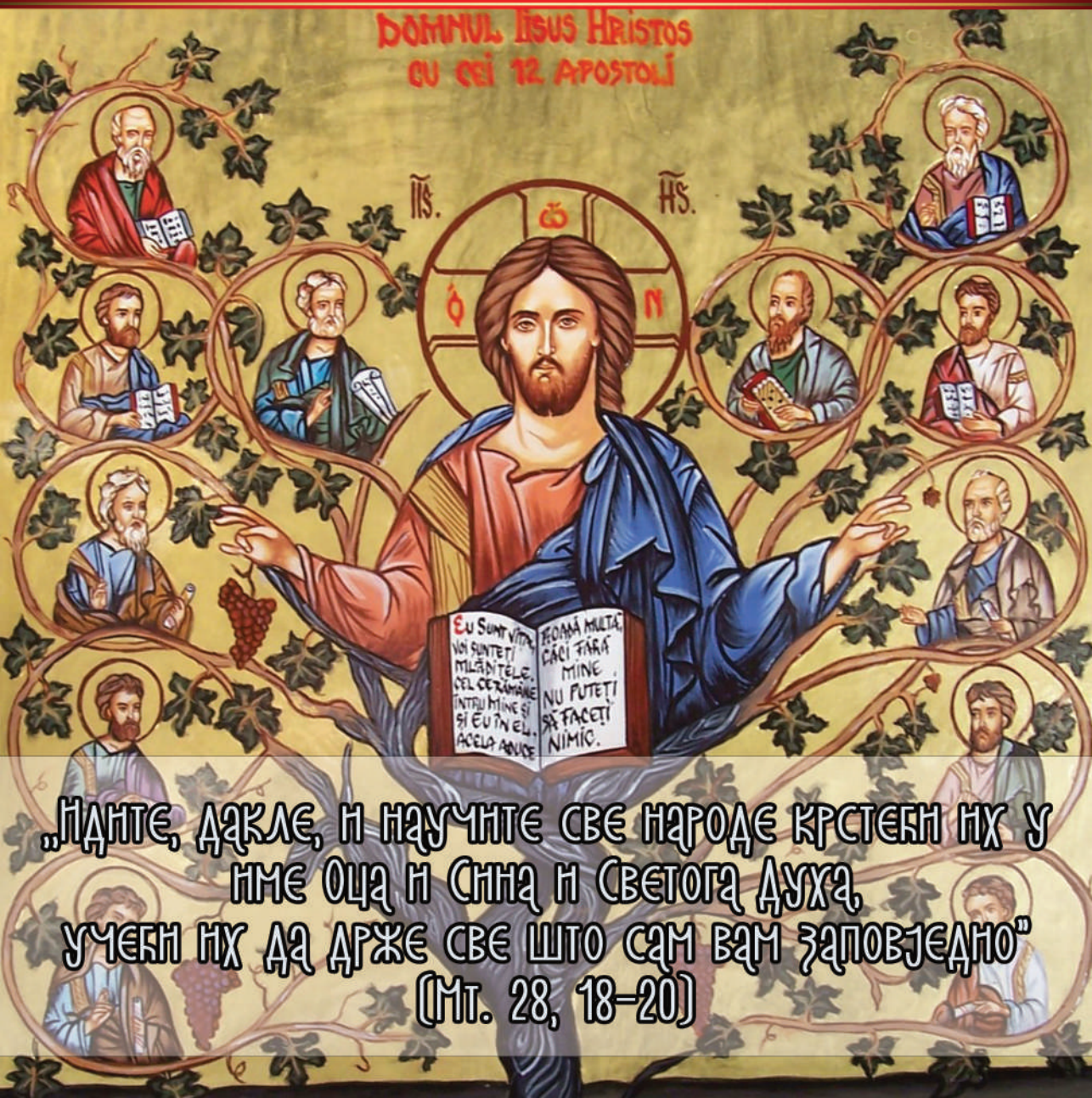

Православни Основац

ISSN 2637-3092

✧ Дјечји часопис Епархије зворничко-тузланске ✧ број 12 ✧ година 2024 ✧

DOMINUS IESUS CHRISTOS
CU CEI 12 APOSTOLI

„ИДИТЕ, ДАКЛЕ, И НАУЧИТЕ СВЕ НАРОДЕ КРСТЕНИ НХ У
ИМЕ ОЦА И СИНА И СВЕТОГА ДУХА,
УЧЕНИ НХ ДА ДРЖЕ СВЕ ШТО САМ ВАМ ЗАПОВЈЕДНО“
(Мт. 28, 18-20)

Анђела Ливњак
9/2 ОШ „Петар
Петровић Његош”
Теслић

Садржај

- 2** Православан бити
епископ Фотије
- 3** Извор апостола
- 6** Прва Божија заповијест
- 8** Дванаест Великих празника
- 9** Манастир Св. Александра
Невског у Угљевику
- 10** Плашљиви човјек
- 11** Икона Богородице
Млекопитатељице
- 12** Крст носити
- 14** Хришћански пост
- 16** Света тајна причешћа
- 19** Господ Исус Христос и
дјеца
- 20** Апостолека миенја
- 23** Свети Петар Коришки
- 27** 30 година од повратка
вјеронауке у школе

Изази са благословом
Његовог Преосвештенства
Епископа зворничко-тузланског
г. ФОТИЈА

Година V, број 12,

Издавач
Издавачка кућа Епархије
зворничко-тузланске Синај

За издавача
протођакон Бојан Чечар

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР
Главни и одговорни уредник
протојереј-ставрофор
Јован Михајловић

**Технички уредник и
графичка припрема**
ђакон
Владо Мојевић

Уредништво часописа
протојереј Синиша Шаренац
протојереј Драган Поповић,
ђакон Бојан Јокановић,
ђакон Владо Мојевић

Лектор
Борјана Јефтић

имејл уредништва
pravoslavniosnovac@gmail.com

ПРАВОСЛАВАН БИТИ

Многи нас питају,
шта значи православан бити,
од других људи,
од других вера се одвојити,
и у односу на њих
надмен и горд бити,
водити бригу
само о свом спасењу,
или шта?

А ја бих им управо
све супротно одговорио,
Православље је призив
свим верама и религијама,
па и свим људима,
да управо смирењем, чистотом
и љубављу хришћанском,
и они православни постану,
јер се у Православљу
од Христа и светих апостола
- ни јота у учењу променила није,
и тако ће бити до краја света
за сведочанство свима,
да је Истина дар Православнима
Да ми данас имамо вере
као што је пророк Илија имао,
могли бисмо горе наведено
лако проверити,
жртвенике свих вера и религија
једне поред других поставити,
и да свако по три дана
у молитви пребива,
па да виде сви,
на коју ће жртву
огањ са неба сићи,
без хвале, Бог ми је сведок
- то би био жртвеник Православни

Али како, по Светим Оцима,
ми у време појаве
антихриста живимо,
зато ово горе речено
о жртвеницима - неће бити,
већ ће владар
овога света - антихрист,
себе за бога прогласити,
и потом покушати,
све вере и религије
у једну лажну цркву ујединити,
али то неће успети,
јер то Православље неће
прихватити,
већ ће до краја
Христу верно остати,
и своју ће веру
до Другог доласка Господњег
сведочити

Епископ Фотије

ИЗБОР АПОСТОЛА

Бити апостол је можда највећи чин човјека у Новом Завјету. Апостоли су људи који су имали чисто срце и Бог је у њима видио вјеру и снагу за ширење учења у једног Господа Бога. Апостоли су чврсто вјеровали да је Христос Син Божији, а они су и били свјedoци његовог лика. Апостоли ће бити свјedoци и о другом доласку нашега Господа Исуса Христа. Улога Апостола је била да буду посланици на њиви Господњој и да цијелим свијетом проповиједају. Христос није бирао Апостоле по знању и по звању, него по чистоти и доброту. Тако да су Апостоли Христови били углавном прости људи, рибари чистог срца и срца пуног љубави. Њих је било дванаест, а број дванаест је представљао број пуноће. Када је Јуда Искаротски издао Христа, остало их је једанаест, али да би се испунио тај број пуноће, Јудино мјесто је попунио апостол Матија. Имена дванаесторице Апостола била су: Андреј Првозвани, Симон Петар, Јован Воангерис, Јаков Воангерис, Матеј Левије, Филип, Тома, Јаков Алфејев, Вартоломеј, Тадеј Левиј, Матија и Симон Кананит. У овом тексту споменућемо неке приче о њима.

Као што само име каже, Андреј Првозвани носи такво име јер је први позван од Апостола, а његов живот завршен је мученичком смрћу. Свети апостол Петар је ученик коме име, када се преведе са грчког, значи камен или стијена, што представља јачину његове вјере. Он је заједно са Јаковом и Јованом непрестано био са Христом. За апостола Петра имамо чувену новозавјетну причу о његовим искушењима. Када је Христос већ рекао апостолима да ће бити издат и распет, Петру се обратио и рекао да ће га се и он одрећи, што је Петар порицао. Наравно, Петар се одрекао Христа три пута, и трећи пут када се одрекао сјетио се Исусових ријечи и покајао се. Ова прича нам говори и о данашњим временима и о овоземаљским искушењима и одрицањима од Христа, те нам ова прича даје поуку да не треба да се плашимо вјере у њега, јер је Христос распет за нас.

Можемо навести и апостола Тому, који носи назив и невјерни Тома. Наиме, када је Христос васкрсао, јавио се апостолима, али Тома није повјеровао док није ставио своје руке у његове ране на рукама и у ребрима. Тек тад се покајао и повикао: „Господ мој и Бог мој“. (Јн 21,28) . Све ове приче нам говоре да иако су апостоли изабрани од Господа ,чак и они су падали у искушења и у времена невјере и одрицања. А када кажемо то, морамо повући црту и упоредити са нама данашњим људима, те морамо знати да и ако дођемо у ситуацију невјере и у нека искушења, треба да се покајемо и затражимо опрост од Господа јер Господ опрашта све наше гријехе, ако имамо вјеру у Њега.

На крају ћу рећи да смо и ми људи позвани да будемо налик апостолима, да учимо нашу дјецу правим вриједностима живота, љубави и самој вјери у нашега Господа Исуса Христа.

Само је Бог безгрешан, али и ми људи имамо дозволу да проповједамо вјеру у Бога, ако у нашим срцима имамо довољно вјере. А вјера је стуб живота. Јер као што каже Патријарх Павле, позвани смо да чинимо онолико колико можемо, сагласно своме знању и звању, и колико нам је Бог дао. Ни мање ни више, а оно што ми не успијемо и оно што ми не можемо да учинимо, то ће да заврши и учини Господ наш Исус Христос.

Вјероучитељ Драган Пебић

ОБОЈ ИЛУСТРАЦИЈУ

Прва Божија заповијест

„Ја сам Господ Бог твој, немој имати других богова осим Мене.“

Пошто је изабрани народ, вољом Божијом, преко Мојсија и Арона изашао из египатског ропства, Бог даје Мојсију заповијести, како би људи по својој слободи живјели и творили закон Божији у овом свијету. Мојсије прима заповијести од Бога на двије камене плоче. На првој плочи су исписане четири заповијести како би човјек испуњавао дужности према Богу, док су на другој исписане шест заповијести о дужностима човјека према другим људима, својим ближњима. Овај закон Божији био је припрема и васпитач за долазак Господа Исуса Христа у овај свијет.

У даљем тексту говорићемо о заповијести Божијој исписаној на првој каменој плочи, о првој Божијој заповијести, која говори о поштовању Створитеља у Старом завјету и шта ова заповијест представља за нас у Новом завјету.

Људи који су живјели послје Адама и Еве, живјели су у памћењу имена Божијег и непрекидној вези са Њим. Бог се откривао роду људскоме на разне начине и онолико колико је по вољи Његовој човјеку било довољно да Га упозна. Временом, та веза, комуникација, човјека са Богом је постепено прекидана, истини за вољу, човјековим избором, заборављајући прву и основну истину - да Бог постоји.

Изабрани народ Божији, иако од Бога изабран, разним искушењима је падао у идолопоклонство, како због невјеровања у Бога као јединог и истинитог, тако и због многих страхова, заборављао је на Бога као Творца, као Заштитника и као Јединог Истинитог у мору лажних „богова“ и идола.

Иако се већина људи удаљило од Бога, истинска и права вјера није престала, увијек је Господ преко изабраних људи, показивао примјер како људи треба да живе, Богу се моле, надају, поштују Бога и својим животом свједоче присуство Божије и благослов Божији у њиховом животу и свијету око њих. Један од такви примјера био је и праотац Авраам, од кога је и потекао изабрани народ Божији, једини који је у своје вријеме поштовао Јединог и Истинитог Бога. Да би се то добро у изабраном народу сачувало, Бог преко Мојсија даје заповијести, управо да би се сачували од других народа и њихових погрешних заблуда, и да не би кренули за њима, већ да би остали на путу Божијем. Истинитост Једнога и Истинитога Бога потврђена у безброј примјера кроз сву свештену историја откривања Бога човјеку. Најприје кроз Свете угоднике Божије и чуда којима је Бог кроз њих дјеловао.

Прва заповијест Божија у Новом завјету није

укинута, већ је Христовом заповијешћу о љубави испуњена. Како ћемо данас да поштујемо ову прву заповијест Божију?

Најприје вјером у Бога, вјером дјелима. То дјело јесте најприје одлазак и учествовање у богослужењу Цркве, недјељом и празником. Тиме ћемо своју вјеру, наду и љубав према Богу потврђивати. Љубећи Господа, благодаримо му кроз Свету литургију, сабирајући се у Цркви, на Богослужењу, благодарећи за све Богу, примајући у себе Тијело и Крв Његову, у виду хљеба и вина, освећено и претворено Духом Светим, кроз само Свето причешће.

За крај, завршићу цитатом Светог Владике Николаја о Закону Божијем: „Ово је први закон Божији, без кога се не може спасити народ српски, нити иједан народ на земљи. Заиста, кратак је овај закон, али њиме је много речено свакоме ономе ко умије да мисли и ко тражи спасења души својој. Сваки онај ко не усвоји душом овај први закон Божији не може прићи Христу ни Христовом закону“.

ДВАНАЕСТ ВЕЛИКИХ ПРАЗНИКА

Драги вршњаци, пред нама је дванаести број нама драгог часописа и зато се са радосћу сјетих да имамо дванаест Великих Господњих празника. Ево и мојих пар ријечи о томе. Најважнији међу свим празницима јесу дванаест Господњих празника. Они су установљени због сјећања на догађаје везане за живот Господа Исуса Христа и Његове Пречисте Мајке. Таквих празника има дванаест. Хајде да их се сетимо по реду : Рођење Пресвете Богородице (Мала Госпојина), Ваведeње (увођење у храм Пресвете Богородице), Благовести (јављање Архангела Гаврила Пресветој Богородици у храму), Божић (рођење Господа нашег Исуса Христа), Сретење Господње, Богојављење, Преображење Господње, Улазак Господа у Јерусалим, Вазнесење Господње, Педесетница (Силазак Светог Духа на апостоле), Успење Пресвете Богородице, Воздвижење Часног и Животворног Крста Господњег. Васкрс је највећи празник. Празник празника, стоји одвојено изнад свих осталих. На овај дан Господ Исус Христос је Побједио смрт, васкрсао и свима нама даровао живот вјечни.

Матеј Горановић, Добој

МАНАСТИРИ У ЕПАРХИЈИ ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКОЈ

МАНАСТИР СВЕТОГ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ

Манастир светог Александра Невског налази се поред магистралног пута Бијељина - Тузла, у Угљевику, у непосредној близини Управне зграде Рудника и Термоелектране Угљевик, а покрај ријеке Јање, на 3 километра удаљености од центра Угљевика у правцу Тузле. Храм светог Александра Невског подигнут је од стране Оружаних снага Руске Федерације, тј. руских војника и официра, припадника ваздушно-десантне бригаде у саставу СФОР-а, који су у служби мировне мисије, након рата у Босни и Херцеговини, били стационирани у Угљевику. База руских миротвораца налазила се у кругу Рудника и Термоелектране Угљевик, а у јануару 1996. године, када су руске војне снаге дошле у Угљевик, бројала је 1400 војника. Они су ради својих духовних потреба, а по благослову Руске Православне Цркве, саградили мањи дрвени храм, који су, 12. септембра 1997. године, на празник преноса моштију светог Александра Невског, осветили Епископ красногорски Сава, први предсједник Синодалног одјела Московске Патријаршије за сарадњу са оружаним снагама и агенцијама за спровођење закона Руске Федерације и Епископ зворничко-тузлански Василије. Храм димензија 8 x 5 метара градили су Мићо Обрадовић из Угљевичке Обријежи и Ацо Пајић из Угљевика, по угледу на руске цркве - брв-Михајлович Сибирскиј, професор на катедри живописа Московског Сурикова. Поред храма је саграђен мањи звоник у руском стилу са седам звона, која је приложио тадашњи градоначелник Москве Јуриј Михајлович Лужков, преко Епископа Красногорског. На стубове звоника су постављене двије иконе, које је у бронзи израдио и поклонио чувени руско-грузински умјетник, живописац и скулптор Зураб Константинович Церетели. У храму су у току боравка руских војника у Угљевику служили свештено-

насии свештеници, који су по благослову Руске Православне Цркве, тј. Епископа Красногорског Саве били распоређивани на послушања духовника ваздушно-десантне бригаде у Босни и Херцеговини, а остајали су по 6 мјесеци или годину дана.

Након одласка руских војника на Косово и Метохију 2000. године, после обављене мисије на успостављању и стабилизацији мира у БиХ, поменути храм је указом Епископа Красногорског Саве, био предан Епархији зворничко-тузланској. Старање над храмом је након одласка руских миротвораца, повјерено парохији горњозабрђској, на чијем се простору храм налазио. До 2011. године у храму св. Александра Невског служио је протојереј-ставрофор Јован Мирковић, за чије вријеме је храму дограђена припрата и урађен темељ за светосавски дом при храму.

По упокојењу оца Јована, за пароха горњозабрђског постављен је свештеник Срђан Васиљевић, за вријеме чијег службовања је изграђен светосавски дом у руском стилу димензија 18 x 9 м и ограђена храмовна порта, која је прешла у власништво Црквене општине Горње Забрђе. Храм је генерално обновљен 2019. године, а унутрашњост храма је живописао Горан Пешић из Чачка. Освећење живописа извршио је Епископ зворничко-тузлански г. Фотије 1. марта 2020. године. Одлуком Светог Архијерејског Синода, а благословом Епископа зворничко-тузланског Фотија 17. јуна 2020. године храм св. Александра Невског у Угљевику проглашен је Српским православним манастиром Светог Александра Невског у Угљевику. Раније предвиђени светосавски дом проширен је дограђивањем поткровља, те ће по завршетку истог представљати манастирски конак. У порти храма у току је градња новог звоника. При манастиру ће, по благослову Епископа Фотија, бити основан Духовно-културни центар српско-руског пријатељства.

Икона Богородица МЛЕКОПИТАТЕЉНИЦА

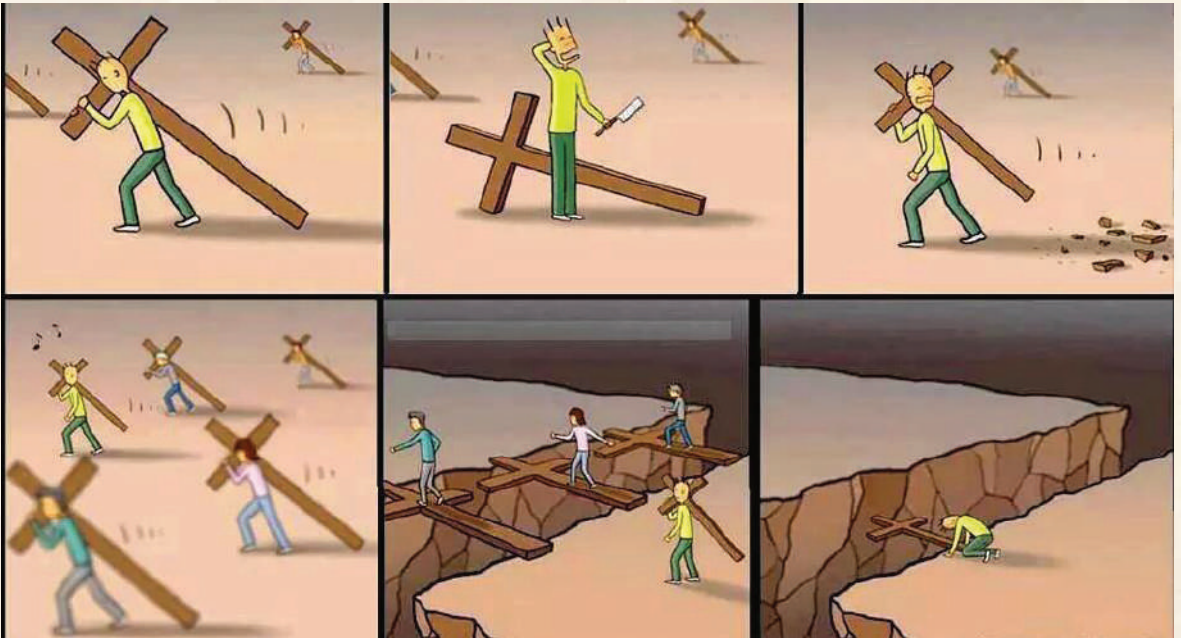
Према усменом предању очуваном у манастиру Хиландару, ова света икона се најпре налазила у лаври преподобног Саве Освећеног, удаљеној непуних 25 стадија од Јерусалима. Пре свог престављења из овог привременог живота Господу, овај велики учитељ и китор једине на читавом истоку лавре Сава Освећени оставио је окупљеној око свог самртног одра братији, завештање, рекавши да ће један царски син српског порекла, његов имењак, након доста времена посетити његову лавру, и заповедио да му се дарује на благослов Богородичина икона Млекопитатељница. Свети Сава Освећени упокојио се у миру и радости четврте године владавине великог цара Јустинијана. Равно седам векова прохујало је преко његове чудесне лавре и света икона Млекопитатељница је непомично стајала на свом месту, очекујући испуњење пророчанске и последње заповести блаженоупокојенога Саве Освећеног, која је у срцима

братије чувана и на уснама преношена из века у век. Најзад, у 13. веку, архиепископ све Српске земље Сава долази на поклоњење у Палестину. У великој лаври светог Саве Освећеног, монаси му објављују завештање светог Саве Освећеног и поред чудотворне иконе Богородице Тројеручице и штапа - патерице, дарују му и Млекопитатељницу.

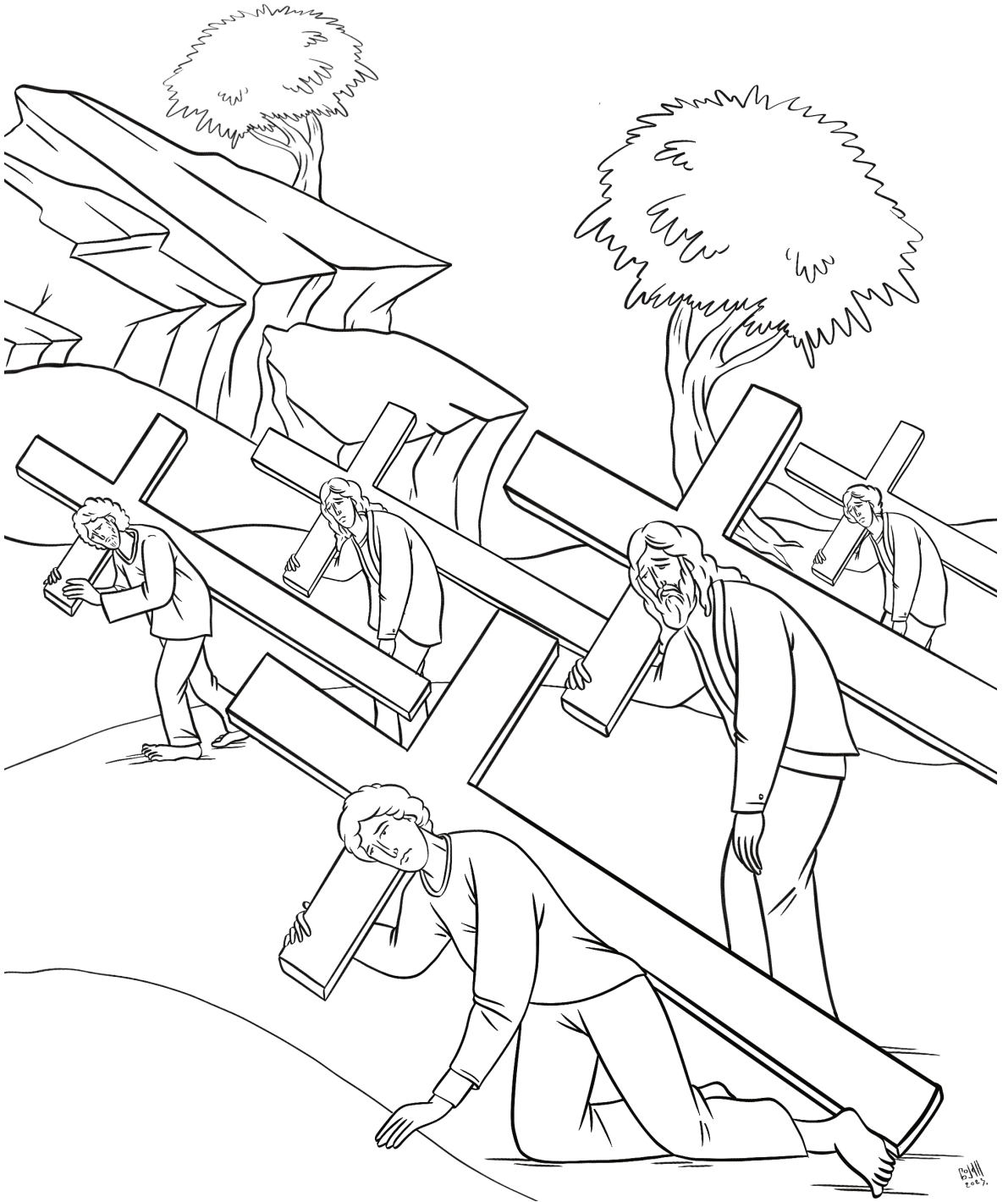
На повратку из Палестине у Србију, свети Сава најпре одлази на Свету Гору Атонску, у свој манастир Хиландар, и дарује манастиру на неодољиво наследство и драгоцени украс икону Пресвете Богородице Млекопитатељнице, поставивши је у цркву карејске келије манастира Хиландара, такозване Поснице или Типикарнице. Ваља напоменути да је ову икону, насупротив обичају заједничком за васцелу Источну Православну Цркву, свети Сава поставио на иконостас не са леве стране Царских двери, већ са десне, дакле, на место где увек стоји икона Христа Сведржитеља. Ипак, у овој цркви Господ Сведржитељ и данас стоји са леве стране Царских Двери где је убичајено место Богородичине иконе. Богородица Млекопитатељница је једно од најлепших остварења Византијске уметности и зато има и велику уметничку вредност.

КРСТ НОСИТИ

Једне прилике, неким путем је ишло много људи. Сваки је на леђима носио свој крст. Али се једном човјеку учинило да је његов крст превише тежак. Тај човјек је био веома лукав. Помислио је да може себи олакшати, да је мудрији од осталих и одвојивши се од људи, отишао је у шуму и отпилио дио крста. Сав срећан што је надмудрио остатак људи сүстигао је колону и наставио носити остатак крста. Изненада су наишли на велику провалију. Сви су положили своје крстове и преко њих прешли провалију. Лукави човјек је остао на другој страни јер је његов крст био превише кратак. Са поносом носимо крст, јер нам је он спасење!

ОВОЈ ИЛУСТРАЦИЈИ

ХРИШЋАНСКИ ПОСТ

Пост и покајање су најбољи начин за лијечење душе и тијела од гријеха. Црква Божија има бројна Света средства за обнову човјека и припремање душе за њен сусрет са Господом. Једно од најмоћнијих средстава, многовјековним искуством испробано, јесте Свети пост тијела и душе. Црква прописује пост у одређено вријеме и тиме показује да се брине за спасење човјека. Мјера свих постова је Велики или Васкршњи пост. У раној Цркви они који су се припремали за крштење, то су радили у вријеме Великог поста и крштавали би се на Велику суботу, да би се причестили на Васкрс. Хришћански пост подразумијева уздржавање од нечистих помисли, лоших навика и, истовремено, подразумијева уздржање од мрсне хране. Преко поста човјек успоставља здрав и правилан однос према Богу, према творевини, према себи самом и према ближњима. Пост треба да обухвати цијелог човјека. Велика је грешка ако се пост претвори само у уздржање од посне хране и то је, прије свега, дијета.

Постом треба да покажемо да можемо без свега, али да не можемо без Бога. Пост нам враћа изгубљено сјећање на Бога и на дивна и чудесна дјела Божијег промисла и човјекољубља, изливаног на човјека и творевину прије и послије Христовог рођења. Он ослобађа човјека од демонске обмане и искушења и открива најсветију истину живота, Христом посвједочену: Да не живи човек о самом хљебу, него о свакој ријечи која излази из уста Божијих (Мт.4,4).

Вишедневни постови: Пост је промјена начина размишљања, промјена хране, промјена начина живота. Као што цијели човјек учествује у гријеху, тако цијели треба и да се очисти од гријеха и да душу и тијело своје испуни врлином, кроз вјеру и подвиг. Хришћански пост води поријекло од Господа Исуса Христа. Он је постио четрдесет дана у пустињи и молио се. На тај начин се спремао за велико дјело на Земљи, за које Га је одредио Отац Његов Небески.

Хришћани су увијек постили и припремали се прије великих догађаја, као што су: Васкрс, Божић, Свето крштење. Свето Писмо свједочи да су Апостоли и први хришћани постили, а тако је било кроз сву историју Цркве до данас. То значи да човјек треба да пости (да се уздржава) од свих злих мисли и свих ружних и непотребних ријечи. Умиј своје лице; значи да треба очистити своје тијело од чињења сваког гријеха, сваке нечистоте и сваке злобе. То је пост, што Христос препоручује; пост, у коме нема лицемјерства; пост, који изгони и прогони зле духове и доноси

човјеку славну побједу и многи плод. Када постимо то треба радити са радошћу, а не да бисмо показали како и ми постимо. Пост није вријеме тужно, пост је вријеме кајања, али и радости због мирења са Господом и са људима. Хришћанин постом показује да је у јединству са Црквом и са православним хришћанима. Зависно од узраста и здравствених могућности зависи и строгост поста. О начину поста увијек је најбоље посавјетовати се са парохијским свештеником. Празником (недеља, субота и празник када се служи литургија) пост је увијек ублажен. Једина субота која се пости на води јесте Велика субота.

Вишедневни постови:

Велики или Васкршњи пост и Страсна седмица
Петровски пост

Великогоспојински пост, од 14. августа до 27. августа
Божићни пост, од 28. новембра до 6. јануара

Једнодневни постови:

свака сријода и петак осим у вријеме трапавих седмица
Крстовдан – уочи Богојављења, 18. јануар
Усековање главе Св. Јована Крститеља, 11. септембар
Воздвижење Часног Крста – Крстовдан, 27. септембар

СВЕТА ТАЈНА ПРИЧЕШЋА

Гин Божији, Господ Исус Христос, је из бескрајне љубави према човјеку узео људско тијело, постао је човјек. Он је добровољно пошао на страдање, умро на Крсту на Велики петак, а у недјељу васкрсао, оживио. Својом смрћу и Васкрсењем Христос је победио смрт и свима нама отворио врата Вјечног живота.

Вече прије Страдања, на Тајној вечери, Христос је благословио хљеб и вино, за хљеб је рекао да је то Његово Тијело, а за вино да је Његова Крв, те је позвао ученике да једу и пију. Христос је тада установио Свету тајну Причешћа, а од те вечери, па ево скоро двије хиљаде година све генерације Хришћана на свакој Литургији поново и поново учествују на Тајној вечери одговарајући на Христов позив и једући Његово Пречисто Тијело и пијући Његову Пречасну Крв. Света тајна Причешћа је најважнија Света тајна. То је зато што се у Причешћу човјек сједињује са Господом Исусом Христом - Богочовјеком, и постаје једно с Њим. Јер када једемо и пијемо Тијело и Крв Христову, чудесним дјеловањем Светога Духа изнутра смо освећени светињом коју смо унијели у себе, тако да и сами постајемо Тијело Христово.

Зато Цркву називамо Тијелом Христовим, јер Цркву чине они који се причешћују (свештеници и вијерни народ), који тако постају удови (органи) Христови, честице (отуда „при-честити се“), дијелови једног Богочовјечанског Организма. Христос је постао Човјек потпуно једнак свакоме од нас, са једном једином разликом – Он није чинио гријех. Због тога што се Бог уселио у људску природу, обукао на Себе све оно што ми људи имамо, наше људско тијело може да понесе све оно што Христос као Бог има. У Светом писму имамо примјере многих Христових чуда, између осталих исцјељења болесних и васкрсења мртвих. Оно што у Јеванђељу читамо о Христу, можемо наћи и у описима живота Светитеља, тако да имамо многе примјере како су Светитељи лијечили разне болести,

па чак и васкрсавали мртве. А имамо и примјере гдје су они најдивнији међу Светима у молитви блистали исто онако, истом оном свјетлошћу којом је Христос блистао на гори Тавор када се преобразио пред својим ученицима. Ови дарови које су Свети имали (и имају) плодови су сједињења човјека са Богом у Светом Причешћу. Ипак, оно најважније што добијамо у Причешћу јесте Васкрсење и Вјечни живот, зато Причешће зовемо и лијеком за бесмртност.

Свето Причешће је најсветија и највреднија материја на Земљи, а нама се даје на Литургији. То нас обавезује на одговорност да се на одређен начин спремимо за то што добијамо. Христос од нас тражи да волимо Бога и једни друге и да ту љубав показујемо кроз добра дјела, поготово према онима који су међу нама најмањи и најугроженији. То је оно основно. Апостол Павле нас учи да се чувамо од гријеха, како би нам Причешће било на корист.

Црква нам прописује одређене постове у току године како бисмо вјежбали своју вољу и савладавали своје тијело, а имамо и Свету тајну исповијести, да се кроз њу чистимо од гријеха и тако бринемо о души. Кроз све ово боримо се са нашом природом која лако пада у гријех. Ипак, важно је да знамо да никакав труд који уложимо спремајући се за Свето Причешће не може учинити да заслужимо Свето Причешће. У Светом Причешћу Бог нам даје Самог Себе, а Он је вреднији од свега што постоји и што имамо, тако да је Причешће увијек Дар Божији. Црква је Заједница људи који вјерују у Свету Тројицу, у Христово Васкрсење и који свој однос заснивају на љубави. У Јеванђељу по Јовану записана је Христова молитва Оцу на Тајној вечери, гдје се Христос моли за оне које Му је Отац дао, за Хришћане. Христос тражи „да буду једно“. Црква је Заједница и спасавамо се заједно, а Заједницом нас чини Тијело Христово Којим се причешћујемо. У Светом Причешћу постајемо једно тијело којем је Христос глава. У Светом Причешћу испуњава се Христова молитва „да буду једно“

Вјероучитељ Славен Вуковић

БОЖИЋНА УКРШТЕНИЦА

ВОДОРАВНО

- [4] Други дар мудраца
- [7] Поздрав за Божић
- [9] Први дар мудраца
- [10] Божићна погача
- [11] Божићно дрво

УСПРАВНО

- [1] Први гост за Божић
- [2] Град у којем се родио Исус
- [3] Земља у коју је породица побјегла
- [5] Водила је мудраце
- [6] Празник рођења Христовог
- [8] Мајка Христова
- [12] Објављује пастирима радосну вијест

вјероучитељ Александар Симић

Господ Исус Христос и дјеца

Исус Христос је много волио дјецу, и дјеца су Њега вољела и ишла за њим. Он им је причао приче, савјетовао их да слушају родитеље и упућивао како да постану добри људи. Родитељи су доводили дјецу да стави на њих руке и да их благослови. Једанпут се толико дјеце око Њега окупило да је настала неподношљива граја и вика. Пењала су Му се на леђа и рамена, увлачила у широки огртач, грлила Га и скакала око Њега.

Апостоли, збуњени толиком гужвом, почеше тјерати дјецу и бранити им да прилазе.

Господ их благо укори ријечима:

– „Пустите дјецу нека долазе к мени и не браните им. Такви су житељи Небеског Царства”.

Другом једном приликом је рекао:

– „Заиста вам кажем, ако се не поправите и не будете као дјеца, нећете ући у Царство Небеско.”

Љубав између Христа и дјеце, настала пре више од двије хиљаде година, траје до данас и трајаће вечно.

Прича из Новог Завјета

АПОСТОЛСКА МИСИЈА

Господ Исус Христос желио је да се Његова наука прошири по цијелом свијету и да сви људи чују Његову благу вијест тј. Јеванђеље. За тај циљ Он је унапријед изабрао дванаест ученика који се називају апостоли. Ријеч апостол долази из грчког језика и значи „посланик“, онај кога неко шаље. Неки од ученика су били богати, а неки сиромашни; ту нам Христос показује да не мјери људе овоземаљским мјерилима.

Апостоли су у почетку били уплашени, чак су се и најхрабрији одрекли Господа Исуса Христа. Све до доласка Духа Светога, педесет данас послије Васкрса, апостоли се охрабрише да иду по свијету и испуњавају мисију Сина Божијег. Једна од главних заповјести Христових како наводи апостол и

јеванђелист Матеј била је: „Идите, дакле, и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа.“ (Мт. 29,19)

Девети члан Символа вјере каже: „У једну, свету, саборну и апостолску Цркву.“

Црква и јесте апостолска јер су је апостоли и ширили по свијету. Прва Црква и настаје педесети дан послије Васкрса када је Дух Свети сишао са неба на апостоле у виду пламених или огњених језика и они почеше да говоре језицима које до тада нису познавали. Тада се на Педесетницу крстило првих три хиљаде људи у Јерусалиму и то и јесте прва Црква.

Христос говори: „Као што је мене послао Отац тако и ја шаљем вас.“ (Јн 20,21) Апостолима је благодаћу Светога Духа дата могућност да чине чуда као што их је и Христос чинио. Да болесне оздрављају, васкрсавају мртве али као што су то добили на дар од Христа, на дар и да дају народу, да не узимају материјално богатство за та дјела.

Апостолска мисија је била ширење Истине по свијету, ширење ријечи Божије, као што сам апостол Павле каже: „Довршење Христовог дјела“. Сви знамо да је Христово дјело спасење рода људскога, због чега се и оваплотио и дошао у овај свијет да побједи човјековог највећег непријатеља тј. смрт. Својим Васкрсењем побјеђује смрт и омогућава човјеку живот вјечни тј. повратак у Царство Божије. Апостолима зато и обећава да ће бити ловци на душе људи за Царство Божије. Као што је некада проповједао Христос, затим његови ученици - апостоли, данас сви ми који проповједамо ријеч Христову на било коме мјесту, можемо се сматрати „малим апостолима“.

ЗАНИМЉИВОСТ: Апостол Павле, аутор четрнаест посланица Новог завјета, на путу са истока у град Рим пролазио је и покрај старог римског града Бурнума, данас близу града Книна. Проповиједао је Христову науку на мјесту данашњег православног манастира Крка, испод којег се налазе катакомбе тј. подземне гробнице.

Вјероучитељ Александар Цвиановић

САЗНАЈ КОЈЕ СЕ ВАЖНЕ РИЈЕЧИ ОВДЈЕ КРИЈУ, УПИШИ ИХ И КОРИСТИ У ПОГОДНИМ ПРИЛИКАМА

А	Б	В	Г	Д	Ђ	Е	Ж	З	И	Ј	К	Л	Љ	М
24	-	14	-	9	-	4	17	-	2	7	-	-	-	3

Н	Њ	О	П	Р	С	Т	Ђ	У	Ф	Х	Ц	Ч	Џ	Ш
21	-	33	31	19	13	18	-	11	-	30	-	-	-	-

.....

30 19 2 13 18 33 13

.....

13 4

.....

19 33 9 2

.....

14 24 2 13 18 2 21 11

.....

13 4

.....

19 33 9 2

Помози Светом Николи да нађе прави пут кроз лавиринт како би даривао дјечи дарове.

СВЕТИ ПЕТАР КОРИШКИ

Драга дјецо, ево нам прилике да се упознамо са једним светитељем Божијим који је припадник нашег, српског народа. Говоримо о човјеку који је много волио Господа Бога и цијели свој живот трудио се да живи добро, онако како је то драго Богу. По једном извору Свети Петар је рођен у селу Корише у близини града Призрена, а по другом извору из села Уњемир покрај града Пећ, на Косову и Метохији. Живео је у 13. вијеку, рођен је око 1211 – 1215. године. Његова породица је била веома побожна па је

Петар могао још у дјетинству да се упозна са нашом Православном вјером. Љубав Светог Петра према Христу била је таква да је он желио да се стално моли и да свој живот посвети Богу. Зато је имао жељу да постане монах и да живи у неком манастиру. Много је волио да чита свете књиге, био је без злобе, трудио се да ниједно добро живо биће не повриједи, био је веома смирен. Обрађивао је земљу, вриједно радио и у том послу помагао му је бик који је био слијеп. Када је умро његов отац, Петар је желио да напусти свој дом и да оде у манастир. Пошто је његова мама молила га да остане кући, он је њу послушао. Петар је почео још више да се моли Богу и тако је показао како љубав према Богу, тако и према својој породици. Трудио се да помогне својој мајци и млађој сестри и то је чинио све док њихова мама није умрла. Након тога, Петар је понудио својој сестри да се уда ако жели, а он да иде у манастир. Сестра је одбила удају,

показала је исту љубав према Христу и монаштву као и њен брат. Тада су њих двоје заједно отишли и у цркви Св. ап. Петра и Павла у близини свога села замонашио се Петар и ту су саградили себи монашке просторије – келије.

Често су им долазили сродници у посјету те нису могли онолико колико су жељели да се посвете молитви и посту. Тако су одлучили да се преселе на неко друго мјесто. То су радили више пута, пошто, када би неки људи препознали да се Петар веома много труди да живи светим монашким животом, онда би многи долазили у посјету и почели да га хвале и славе. Он није желио похвале и славу људску па се удаљавао од свијета. Желио је да стално буде са Богом те је отишао у једну пећину која је била врло високо под планином Русеницом код Коришке ријеке и села Кориша (Корише) у околини Призрена и тамо је сам живио. Уз помоћ Божију и архангела Михајла борио се против свих зловних бића и побјеђивао их. Пред крај живота постао је учитељ другим монасима који су живјели у пећинама испод њега. Монаси су Светом Петру направили гроб тако што су исклесали камен у пећини. Пред саму смрт причестио се и рекао: „Слава Богу за све!"; помолио се и онда је његова душа отишла Господу. Упокојио се 5. јуна (по старом календару) 1270. или 1275. године у својој пећини, обасјаном свјетлошћу уз пјевање анђела. У 16. в. монаси коришког манастира сакрили су од Турака Петрово свето тијело – мошти у манастиру Црна Река који је такође саграђен у пећини. Ту се налазе и данас мошти Св. Петра.

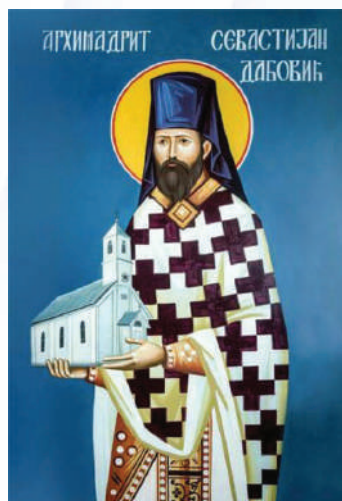
Вјероучитељ Зоран Лукић

ЗАНИМАЉИВОСТИ ИЗ ПРАВОСЛАВНОГ СВИЈЕТА

СВЕТИ СЕВАСТИЈАН ЦЕКСОНСКИ

Први српски православни монах рођен на тлу Сјеверне Америке. Још један велики проповједник и мисионар с правом прозван апостолом Америке. Рођен је у Сан Франциску од родитеља досељеника из Рисна (Црна Гора). На крштењу добија име Јован. Школовао се у Русији у Санкт Петербургу гдје је и замонашен. Постављен је за мисионара у Калифорнији и држави Вашингтон.

Постоји мишљење да је крстио више људи од било ког свештеника западне хемисфере. Свети Николај Жички, који му је био пријатељ, назвао га је „највећим мисионаром модерног времена.“ Године 1894. започео је подизање прве Српске цркве на америчком континенту у Цексону. Црква је посвећена Св. Сави. Заслужан је за оснивање више цркава у САД-у. Наш велики Никола Тесла одржавао је контакт са Српском црквом и то од тренутка доласка овог мисионара и проповједника, кога је и материјално помагао. Упокојио се у манастиру Жича, 1940. год. у чијој порти је и сахрањен. Његове мошти су 2007. године пренијете у Цексон. Зову га још оцем српског православља у Америци.

Српска Православна црква канонизавала га је 2015. године.

На Аљасци постоје православни Индијанци и Ескимски. Севастивијан Цексонски био је један од оснивача храма Светог Саве у Дагласу на Аљасци, који је подигнут 1902.год, а кумови на освећењу били су управо поменути православни Индијанци.

УЧЕНИЦА ИЗ ТЕСЛИЋА ПОБЈЕДНИК РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА ИЗ ВЈЕРОНАУКЕ

Ученици Епархије зворничко-тузланске учествовали на такмичењу из Православне вјеронауке. Као и претходних година, наши ученици учествовали су на такмичењу из Православне вјеронауке у школској 2022/2023 години. Такмичили су се ученици VIII (осмих) разреда на тему „ЈЕВАНЂЕЉА - БЛАГА ВИЈЕСТ О ГОСПОДУ ИСУСУ ХРИСТУ“. Кренули су од Школског, Општинског, па преко Епархијског у Дворовима код Бијељине, све до Републичког такмичења које је одржано 13. маја 2023. године у Мркоњић Граду. Лијепо је било видјети наше ученике који су учећи Православну вјеронауку дошли до овог нивоа знања, да могу да се такмиче у познавању текста Светог писма Новог завјета. Из Епархије зворничко-тузланске у Мркоњић Град стигло је 5 ученика у пратњи својих вјероучитеља и родитеља. Брзо су склапали нова познанства, што и је јесте један од циљева ових такмичења. Разговарали су, смијали се, а кад је требало и високо знање су показали. Побједник овогодишњег

Републичког такмичења из Православне вјеронауке је Тамара Станковић, ученица осмог разреда ЈУ ОШ „Иво Андрић“ Ђулићи-Теслић, са освојена 94 бода од могућих 100. Све похвале заслужује и њена вјероучитељица Стојанка Никчевић, из Теслића. Главни циљ је испуњен, а он је био читање Светог писма Новог завјета још

од школског узраста. Као што то и бива на крају, најбољи су победили, али кући нико тужан није отишао. Катихетски Одбор Српске Православне Цркве у Републици Српској и ФБиХ, као један од организатора овог такмичења, потрудио се да свим учесницима обезбједи награде. До следеће године и новог дружења на неком новом такмичењу, али и новим познанствима и пријатељствима, нека нам живи наша вјеронаука, која већ 30 година у нашем школском систему заузима високо мјесто у срцима наших ученика.

30 ГОДИНА ОД ПОВРАТКА ПРАВОСЛАВНЕ ВЈЕРОНАУКЕ У ШКОЛЕ

Православна вјеронаука има дугу традицију постојања на територији Републике Српске и Босне и Херцеговине. Наћен је и уџбеник у Вилајету Босанском из 1868. године под називом „Кратка свештена историја за основне школе“. То нам показује колико дуго је заправо православна вјеронаука у образовном систему. 1964. године вјеронаука је изопштена из школског образовног система. Вјеронаука је поново враћена у школе тек септембра 1991. године и то као факултативни предмет (није се оцјењивала). Тек ће у марту 1993. године вјеронаука постати редован предмет са нумеричким оцјењивањем. Тада је предвиђено да се одржава један час седмично. Од школске 2018-2019. године вјеронаука је враћена и у средње школе.

Примарни циљ православне вјеронауке је да ученици стекну општа знања о Богу и хришћанској вјери. Свакако, најважнији циљ вјеронауке је да се ученик уведе у литургијски живот наше Цркве. Велики број ученика познаје литургијски живот јер долазе на литургије и редовно се причешћују. Вјеронаука чува и наш идентитет, што никако не треба да заборавимо. Кроз овај предмет се учимо свим врлинама које су неопходне за један хришћански живот. У времену у којем живимо, који је пун гријеха, циљ вјеронауке је да пренесе јеванђелске истине које ће сваком ученику помоћи да буде пун врлина. Тешко вријеме носи тешко бреме, а младим генерација је потребно разумјевање, брига, како би то бреме понели, а то их учи управо Црква. Сваки ученик, похађајући вјеронауку учи се свим оним врлинама које су друштвено прихваћене, такође, помаже и у васпитању ученика. Ученике учи да не буду саможиви, да сваком свом другу помогну, да га саслушају, да буду добри људи, добри пријатељи, добра дјеца својим родитељима. Да је ово заиста тако, говори нам и то да велики број ученика похађа вјеронауку. Интересовање за овај предмет се не смањује, напротив, из године у годину је све веће. Православна вјеронаука има свој историјски континуитет, има своју друштвену потребу и има утицај на позитивно расположење међу омладином.

Ана Милошевић |||3 ОШ „Десанка Максимовић” по Каракај

Урош Илић |||3 ОШ „Десанка Максимовић” по Каракај

Огњен Стојановић ||| разред ОШ „Десанка Максимовић” по Каракај

Павле Шаран ||| ОШ „Десанка Максимовић” по Каракај

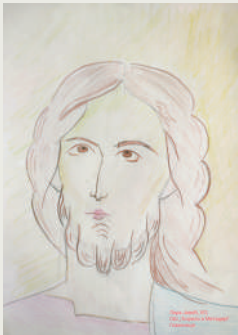
Дарија Грујић ||3 ОШ „Десанка Максимовић” по Каракај

Михајло Попић |||3 ОШ „Десанка Максимовић” по Каракај

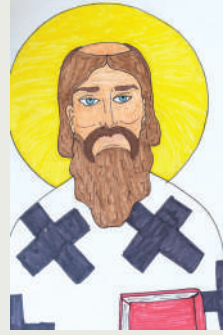
Марко и Душан Перић, ОШ „Бирило и Методије” Главичице

Лара Јовић VI 2 ОШ „Бирило и Методије” Главичице

Анђела Јовић ОШ „Бирило и Методије” Главичице

Теодора Јевтић ЈУ ОШ „Радоје Домановић”, Осјечани Горњи. ПО Бушлетић.

Николина Шобо ||3 ОШ „Десанка Максимовић” по Каракај

Јована Томић VIII 1 ОШ „Бирило и Методије” Главичице

Лара Јевтић ОШ „Радоје Домановић” Осјечани Горњи. ПО Бушлетић

Данијела Танацковић V1
ОШ „Петар Петровић Његош“, Велика Обарска

Вања Јовановић V1
ОШ „Петар Петровић Његош“,
Велика Обарска

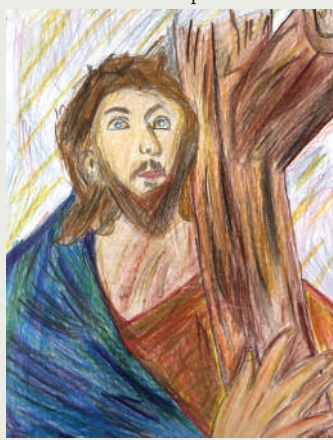
Рајо Станојевић V1
ОШ „Петар Петровић Његош“
Велика Обарска

Алекса Матић |X5 ОШ
„Десанка Максимовић“
по Ораовац

Дајана Тодоровић VIII
ОШ „Бирило и Методије“
Главичице

Марко Павловић V3 ОШ „Петар Петровић Његош“, Теслић

ЧУДА ИЛИ ПРИВИЋЕЊА

Данас људи често говоре о чуду као о виђењима и откровењима покушавајући да на тај начин утврде своју вјеру, а заборављају да је то можда, а најчешће и јесте просто демонска прелест и непријатељска замка за човјека који се дрзнуо да се супростави духу времена. А то, што

савремени човјек, који је одрастао и васпитан без Бога долази у Цркву, гдје га Господ дочекује ријечима: „...данас Ми ваља бити у кући твојој...данас је спасење кући овој...“- ево ово није привидно, већ право чудо (Лк.19,5,9). И колико ће нам још таквих чуда Божијих која сачињавају наше религиозно искуство, наш живот у Богу, открити Господ! Треба да се учимо да видимо и чувамо сваки додир

Бога који можемо да осјетимо, и само то ће нам дати чврстину у вјери.

**Архимандрит
Јован
Крестјанкин**

ПОУКЕ СВЕТИХ ОТАЦА

*Спољашња
видљива
побожност без
унутрашње јесте
лицемерство и
обмана.*

*Св. Микол
Задонски*

*Један треба да
буде наш циљ
- љубав према
Христу, према
Цркви, према
ближњему. Љубав,
служење Богу,
чежња, сједињење
са Христом и са
Црквом јесте рај
на земљи.*

*Св. Порфирије
Кавсокаливит*

*Не налази бремена
за молитву само онај
који не жели да се
моли.*

*Свети Инокентије
Московски*

*Истинско
христијанство
јесте у слављењу
Бога сопственим
животом.*

*Свети Јован
Шангајски*

ЇС ХС
NІ КД

*Срећно и Тотал Благословено
ново 2024.
лето Господње!*

Поштовани вјероучитељи, драга дјецо, уважени читаоци!
Благословом нашег Епископа зворничко-тузланског Фотија,
пред вама се налази дванаести број часописа „Православни основац”.
Надамо се да сте пратили наш претходни рад те да сте задовољни
садржајем нашег часописа. Жеља нам је да часопис буде што богатији
занимљивим садржајем, те да свима буде од користи како на вјеронауци
тако и у свакодневном животу.

Позивамо све заинтересоване вјероучитеље и све креативне ученике
да слободно узму учешћа у украшавању
садржаја часописа литерарним и ликовним радовима.

Ваше радове можете слати на имејл адресу уредништва
pravoslavniosnovac@gmail.com

Сви ваши литерарни текстови треба да буду ваш ауторски рад
(или уколико користите нечији текст обавезно наведите извор)
писан ћириличним писмом у **Word** документу.
Ликовне радове можете скенирати или снимати телефоном.

Уредништво часописа

